

Collectieve voorzieningen

door Leo Ewals

Na de Tweede Wereldoorlog was de grote bevolkingstoename in Nederland ook in de gemeente Heumen goed voelbaar. Overal verzezen er nieuwe huizen en zelfs compleet nieuwe woonwijken. Zo zou in Malden het aantal inwoners groeien tot boven de 10.000. Sommigen vreesden dat de dorpen rond Nijmegen gezichtsloze satellieten zouden worden, waar men alleen ging slapen en eten. Want in de Karelstad gaan de jongeren naar school, werken veel ouderen en lonkt 's avonds het uitgaansleven. De werkelijkheid werd anders. Op het gebied van bestuur, commercie, industrie, sport, spel en cultuur ontwikkelde de gemeente zich tot een zelfstandig geheel. Daarbij behoren collectieve voorzieningen.

De grootste veranderingen deden zich voor in Malden dat verreweg het sterkst groeide. In feite ging het hele centrum op de schop. Het dorp werd opnieuw uitgevonden. Van de oude dorpskern verdwenen kerk, pastorie en klooster, alleen een oude school bleef. Aan de westzijde van de rijksweg kwamen nu behalve een nieuw gemeentehuis en een sociaal-cultureel centrum, een nieuwe rooms-katholieke kerk, een bioscoop en horecagelegenheden, en aan de oostzijde van de rijksweg, in 2002-2006, een groot overdekt winkelcentrum.

Het nieuwe gemeentehuis met daarnaast het sociaal-cultureel centrum Maldensteijn werd een gezichtsbepalend element. Opdrachtgevers waren de gemeente en sociaal-cultureel centrum Maldensteijn. Architect was Ton Senden, een Bossche school-architect van het bureau 'De twee Snoeken' uit de Brabantse hoofdstad. Er werd bewust gekozen voor een sobere tamelijk strakke vormgeving, in harmonie met de kerk van architect Bijnen, ook een aanhanger van de Bossche school. De eerste oplevering van het duo-complex was in maart 1999. De bouw wordt gedomineerd door een klein torentje dat een speelse echo lijkt van de kerktoren er tegenover en van de Nijmeegse Stevenstoren, die aan het andere uiteinde van de Rijksweg te zien is.

Gemeentehuis, Malden (foto LE)

Winkelcentrum Malden (foto LE)

Sociaal Cultureel Centrum Maldensteijn, Malden (foto LE)

Sporthal De Passelegt, Overasselt (foto LE)

Verenigingsgebouw Overasselt (foto LE)

Een van de belangrijkste troeven van de nieuwe kern van Malden is het winkelcentrum dat in februari 2006 werd geopend. Het bestond aanvankelijk uit vier winkelgalerijen die uitkomen op een transparant overkoepelde, lichtovergoten rondplein. Later werd er nog een vijfde winkelpromenade aan toegevoegd. In totaal vindt men er nu zo'n 50 winkels. Aangezien er ook nog aan alle kanten in parkeergelegenheid is voorzien, stroomden de kopers toe. In plaats van dat de inwoners naar elders gingen, kwam men van elders naar hier. Aan de noordzijde van het complex lag bovendien een bibliotheek, aan de oostzijde een gezondheidscentrum en aan de zuidzijde enkele banken. Malden had een nieuw hart.

Er was in de dorpen al een rijke traditie op het gebied van cultuur, sport en spel, dus er was behoefte aan ruimtes waar men die activiteiten kon beoefenen. Toen de bloeiende economie van de jaren zeventig het mogelijk maakte, verrezen er dan ook enkele flinke sportcomplexen: in 1975 Passelegt in Overasselt en in 1979 De Veldschuur in Malden. Voor allerlei andere activiteiten zijn in de vier dorpen gemeenschapshuizen gebouwd of vernieuwd. Heumen heeft sinds 1971 Terp, Nederasselt sinds 1974 Ons Huis, Overasselt sinds 1983 Het Verenigingsgebouw. In 1999 werd in Malden het royaal opgezette Maldensteijn geopend, genoemd naar een middeleeuwse hofstede die daar ooit vlakbij stond. Op al die locaties zijn vele organisaties actief, van toneelgroep en popkoor tot repaircafé, van bridgeclub tot dansvereniging en carnavalsvereniging; het zijn de ontmoetingsplaatsen van de dorpsgemeenschap.